

[Sigsgaard.]

erhvervslivet gjort sig til talsmand for bl. a. at forsøge produktion af kampvogne til NATO på danske skibsværfter. Den aktuelle baggrund for fremstødet er afviklingen af den amerikanske våbenhjælp, hvor visse industrikredse øjner chancen for at overtage nogle leverancer. Udadtil er motiveringen naturligvis stærkt samfundsbetonet, valuta- og beskæftigelsesmæssige motiver og ønsket om, som det hedder, at

„være med i de teknologisk stærkt avancerede forsvarsproduktioner ... for at opnå en teknisk kunnen, der senere vil kunne komme den civile sektor til gode“, er fremherskende.

Jeg kan ikke acceptere disse argumenter, specielt vil jeg ikke acceptere, at teknologisk forskning nødvendigvis må finansieres over militære projekter; vi må investere i forskning, der sigter direkte på den civile sektor. Noget andet er, at jeg finder, at de politiske argumenter fuldstændig mangler, og mit spørgsmål til den højtærede minister skulle tjene det formål også at få disse argumenter belyst.

Det er min opfattelse, at rustningsindustrien udgør en alvorlig hindring for afrustningsbestrebelsene. Den politiske afspænding gennem den sidste halve snes år har gjort dette forhold endnu tydeligere. Det var vel også en erkendelse af denne nedrustningsproblematik, der fik FN til i 1961 at lade spørgsmålet om nedrustningens økonomiske og sociale konsekvenser undersøge af en ekspertgruppe. I gruppens rapport fra 1962 fastslås, at nedrustningen ikke frembyder uoverkommelige økonomisk-tekniske problemer, men det nævnes samtidig, at man ikke kan se bort fra politiske vanskeligheder i lande, som ikke har centralt dirigeret planøkonomi, altså i de kapitalistiske lande. Vanskelighederne forstærkes, hvis landet har egen rustningsindustri.

Det stemmer med alle vore erfaringer, at en rustningsindustri vil slå for sin eksistens, og at den har betydelige forbundsfæller i det politiske liv og i pressen. Det er ikke nødvendigt, at man maner USA på væggen for at erindre om dette forhold, som vi også kender i et vist omfang fra Europa. I samme forbindelse er der grund til at understrege, at det jo ikke er ligegyldigt, hvad vi herhjemme investerer i direktør Claussens

sker, at vore skibsværfter skal producere kampvogne, men jeg går dog ud fra, at ministeren er enig med mig i, at vi hellere ser, at værfterne kaster sig over boligproduktion, sådan som det et enkelt sted er sket. Forresten har vi vel ikke alt for gode erfaringer med rustningsindustri. Produkterne har jo en tendens til at være forældede, inden de er færdige.

Alt taget i betragtning finder jeg altså, at det er en alvorlig udvikling, der her er i gang. Jeg har derfor fundet det rimeligt at spørge den højtærede udenrigsminister, hvilken indflydelse en udvidelse af dansk militærproduktion efter hans mening kan få på regeringens muligheder for at tage initiativet i retning af afrustning, og jeg vil samtidig gerne spørge ministeren, om det er rigtigt, som hævdedet af direktør Claussen, Danigroup, at det danske forsvar er positivt indstillet og har bistået Industrirådets kampagne, samt om regeringens holdning til de bestrebelsler, industrien her udfolder.

Udenrigsministeren (Per Hækkerup): Det ærede medlem har jo i et vist omfang selv besvaret sit spørgsmål ved at redegøre for; hvilke økonomiske, valutariske og andre virkninger der muligt kan være knyttet til, at der etableres en forøget dansk rustningsproduktion, og jeg forstår, at det ærede medlem ikke finder disse argumenter overbevisende. Jeg tror ikke, at min stemmeføring vil være i stand til at gøre dem mere overbevisende, men jeg forstår, at det var ikke så meget det, der interesserede det ærede medlem. Det var mere de politiske aspekter der knytter sig til en eventuel dansk rustningsproduktion.

Dertil vil jeg gerne sige, at for mig at se skulle der ikke af den grund ske nogen indskrænkning i den danske regerings muligheder for eventuelt at tage initiativer i retning af afrustning. Vi fører i Danmark en positiv forsvarspolitik, og som jeg har haft lejlighed til at redegøre for i det høje ting, forhindrer denne positive forsvarspolitik, som vi fører og andre lande for deres vedkommende fører, ikke, at man samtidig bestræber sig for at gennemføre eller bidrage til at gennemføre en international, kontrolleret nedrustning. I den omstændighed, at det bliver dansk industri, der eventuelt kommer til at levere de konkrete bidrag til dansk